

A Pécsi Ítéltábla a „PETI” Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Peti Éva ügyvéd, ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Monori Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Monori Gábor ügyvéd, ügyvéd címe) által képviselt **alperes nev** (alperes címe.) alperes ellen jó hírnévhez fűződő személyiségi jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt a Törvényszéken indított perében a 2015. október 13. napján kelt 28. sorszámu ítélet ellen az alperes részéről 29. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

### **ítéletet:**

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és az alperes által fizetendő kártérítés összegét 250.000 (kétszázötvenezer) forintra leszállítja.

Egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Megállapítja, hogy az alperes 40.000 (negyvenezer) forint fellebbezési eljárási illeték visszatérítésére jogosult. Határozatát - az elsőfokú bíróság útján - megküldi a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ..... Megyei Adó- és Vámigazgatóságának.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### **Indokolás**

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes - az alperesi szakszervezet korábbi tagja - jelenleg a **P. V. Zrt.** munkáltatónál működő egyik munkavállalói érdekvédelmi szervezet, a 2011-ben alakult **Sz. A. Sz.** tagja. Az alperesi szakszervezetből történt kilépését követő tevékenysége folytán - az üzemi tanácsi választások időszakában - az új szakszervezetbe hatvan személy lépett be, köztük húsz-huszonöt munkavállaló az alperesi szakszervezetből. Az alperes úgy ítélte meg, hogy a felperes negatív kampányt indított, ezért a 2013. november 21. napján megtartott ülésen elfogadott határozatnak megfelelően írásbeli tájékoztatót helyezett ki a **P. V. Zrt.** p.-i, k.-i és m.-i telephelyén. A tájékoztató az alábbiakat rögzítette:

„A **K. K. Sz.** ..... Megyei Szervezete a mai napon vesztegetés és rágalmozás miatt felperest, a SZAKSZ tagját feljelentette.

A **K. K. Sz.** ..... Megyei Szervezete nem tűri, hogy valótlan állításokkal, hitelrontással lejárassák a KKSZ-t, a tagjait és a munkavállalókat megtévezzék, illetve félrevezessék.

A fenti magatartásával súlyosan veszélyeztette a **P. V. Zrt.**-nél a munkabékét, kihasználta a dolgozók hiszékenységét."

Az alperes a tájékoztatóban írtak ellenére büntetőeljárást a felperessel szemben nem kezdeményezett.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát, kérte kötelezni az alperest a jogsértéstől való eltiltásra, elégtételadásra, továbbá 500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítására irányuló ellenkérelmével egyidejűleg viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben kérte annak megállapítását, hogy a felperes is megsértette jó hírnevét és becsületét a 2013. novemberi üzemi tanács választás során folytatott kampányban tett azzal a kijelentésével, hogy „az alperes rossz kollektív szerződéseket és bérmegállapodásokat köt”, „a foglalkoztatási és bérrendszer is rossz”, „a KKSZ korrupt, nincs náluk jogvédelem, nem csinál semmit a szervezet”, az alperes törvényes képviselőjét pedig „öreg kurvának, vén picsának” nevezte. Kérte a felperesnek 500.000 forint nem vagyoni kártérítésben való marasztalását.

A felperes a viszontkereset elutasítását kérte, tagadva a viszontkereset tárgyává tett kijelentések megtételét.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal a **P.-t**, 2013. november 21. napján kelt és általa a **P. V. Zrt.** p.-i, k.-i és m.-i hirdetőtábláin elhelyezett tájékoztatásban írt közléssel, hogy a **K. K. Sz.** ..... Megyei Szervezete vesztegetés és rágalmozás miatt a felperest feljelentette, a **K. K. Sz.** ..... Megyei Szervezetét a felperes valótlan állításokkal, hitelrontással lejáratta, a tagjait és a munkavállalókat megtévesztette, félrevezette, a fenti magatartásával súlyosan veszélyeztette a **P. V. Zrt.**-nél a munkabékét, kihasználta a dolgozók hiszékenységét. Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta, elégtételadásra kötelezte, marasztalta 500.000 forint nem vagyoni kártérítésben, valamint 68.100 forint elsőfokú perköltségben, míg az alperes viszontkeresetét elutasította. Határozatának indokolása szerint az alperes beismerte, hogy a felperessel szemben feljelentést nem tettek, és a tanúvallomások alapján az is megállapítható volt, hogy ténylegesen nem is kívántak feljelentést tenni, az alperes mindössze a felperes kampánytevékenységét szerette volna megfékezni. A tájékoztatóban szereplő az a kijelentés tehát, hogy a felperest vesztegetés és rágalmozás miatt feljelentették, a való tényeknek nem felel meg, és nyilvánvalóan alkalmas arra, hogy a felperes jó hírnevét súlyosan sértse. A közlemény második mondata ugyan általánosságban fogalmaz, azonban a szöveg egészének értelmezésével megállapítható, hogy valamennyi közlés a felperes személyére vonatkozik, és a felperes jó hírnevét sértő valótlan tényállítás. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a jogsértést megállapította, az alperest a további jogsértéstől eltiltotta, és elégtételadásra kötelezte. Álláspontja szerint külön bizonyítás nélkül, köztudomású tényként is elfogadható, hogy a tájékoztatóban foglaltak közlése kedvezőtlenül hat a felperes társadalmi megítélésére, a bűncselekmény elkövetésével, vesztegetéssel, rágalmozással vádolás alkalmas negatív értékítélet kiváltására. A jogsértés tárgyi súlyára is figyelemmel 500.000 forintot tartott alkalmasnak a felperest ért hátrányok kompenzálására. Nem találta ugyanakkor bizonyítottnak a viszontkereset tárgyát képező kijelentések megtételét, annak hangsúlyozása mellett, hogy az olyan tartalmú közlés, mely szerint az alperes rossz kollektív szerződéseket és bérmegállapításokat köt, foglalkoztatási és

bérrendszere is rossz, még a nyilatkozat megtételének bizonyítása esetén sem alkalmas a jogsértés megállapítására, mert nem tényállítás, hanem véleménynyilvánítás, amely indokolatlanul sértőnek, bántónak nem tekinthető. Az alperes törvényes képviselőjével szemben elhangzott kijelentések és sértő jelzők személy szerint a törvényes képviselőt érintették, azoknak az alperes jó hírneve tekintetében relevanciája nincsen, így a személyhez fűződő jogok védelmének szükségessége az alperes részéről a perbeli kijelentés kapcsán nem merülhetett fel.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes fellebbezett, amelyben kérte a nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti kereset elutasítását, másodlagosan a nem vagyoni kártérítés összegének leszállítását, továbbá a viszontkereset teljesítését. A fellebbezésben foglaltak szerint a felperes nem tudta bizonyítani, hogy személyéről kedvezőtlen értékítélet alakult ki, illetve társadalmi megítélése hátrányosan változott meg a tájékoztató közzétételét követően. A tanúvallomások szerint ugyanis a felperes jó hírnevét, személy szerinti megítélését munkahelyén az alperesi magatartás nem érintette, a tanúk értékítélete a felperessel szemben nem változott. **Sz. I. E.** tanú kihallgatása során az alperes jogi képviselőjének kérdésére megerősítette, hogy a jogi képviselő által felolvasott, a viszontkereset tárgyát képező mondatok elhangzottak. Bár az elsőfokú bíróság szó szerint nem rögzítette, hogy melyek voltak ezek a felolvasott mondatok, az elsőfokú határozatból megállapíthatóan valamennyi, a viszontkeresettel érintett kijelentésre vonatkozott. Az elsőfokú bíróság a bizonyítandó tényekről tájékoztatást csak a tanúk kihallgatását követően adott, ehhez képest megalapozatlanná teszi az ítéletet, hogy a tanúk ismételt kihallgatása nem történt meg. Az elsőfokú eljárásban bizonyította, hogy a felperes a szervezet képviselőjét durva jelzőkkel illette. A törvényes képviselő több évtizede a **P. V. Zrt.**-nél hiteles személy, őt tizenhat éve azonosítják a **K. K. Sz.** ..... Megyei Szervezetével. A törvényes képviselőre vonatkozó rendkívül durva kifejezés így nem csak a törvényes képviselő emberi méltóságát, hanem az alperes jó hírnevét is sértette.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást - a fellebbezéssel érintett körben - helyesen állapította meg, és az abból levont következtetések nagyobb részével is egyetértett a másodfokú bíróság.

A fellebbezési eljárásban az alperes a kereset tárgyává tett jogsértés elkövetését már nem vitatta, kizárólag a nem vagyoni kártérítés iránti kereset elutasítását, illetve a nem vagyoni kártérítés összegének leszállítását kérte, arra hivatkozással, hogy a felperes az eljárásban a jogsértéssel okozati összefüggésben bekövetkezett hátrányt, életminőségének, társadalmi megítélésének negatív irányú megváltozását nem bizonyította.

Az 1959. évi Ptk.355.§-ának (4) bekezdése szerinti nem vagyoni kártérítés megítélésének szükségképpen, elengedhetetlen feltétele valamely személyiségi jog megsértésének a megállapítása. A személyiségi jogsértés azonban nem váltja ki feltétlenül a szankció alkalmazását. Szükséges ugyanis, hogy a jogellenes magatartás következtében keletkezzenek olyan hátrányok, amelyek kiegyenlítése - elvileg egyenértékű lehetőségek megteremtése révén - pénzbeli kártérítéssel biztosítható. A bírói gyakorlat viszont egyes esetekben tisztán a jogsértő magatartásra és a személyiségi jog jellegére alapozva, a konkrét sérelem tényének és mértékének külön bizonyítása nélkül is megítélhetőnek tartja a nem vagyoni kártérítést, köztudomású tényként {Pp.163.§-ának (3) bekezdése} fogadva el bizonyos hátrányok bekövetkezését.

Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a tájékoztatóban szereplő azon közlés, amely szerint a felperessel szemben a rágalmazás és különösen a vesztegetés törvényi tényállásának megfelelő cselekmények elkövetése miatt feljelentést tettek, alkalmas a felperes társadalmi megítélésének hátrányos megváltoztatására. Kétségtelen, hogy az elsőfokú eljárásban tanúként kihallgatott személyek úgy nyilatkoztak, hogy a tájékoztatások ellenére nem ítélték meg negatívan a felperest. Ennek oka azonban - a tanúvallomásokból is megállapíthatóan - a felperessel fennálló szorosabb kapcsolat, személyiségének, munkájának közelebbi ismerete volt. Nyilvánvaló, hogy a felperest nem, vagy csak távolabbról ismerő személyekben e közlések hatására más, negatív értékítélet is kialakulhatott. Ezt egyébként a tanúvallomások is alátámasztották, ugyanis a tanúk - amellet, hogy valamennyien felháborítónak és elfogadhatatlannak tartották az alperes magatartását -, hangsúlyozták, hogy mindkét szakszervezeti táborban voltak olyan személyek is, akik a közleményben foglaltak miatt a felperest elítélték.

A másodfokú bíróság a jogsértés súlyát és annak körülményeit - így különösen a mindkét fél által folytatott, felfokozott hangulatú választási kampányban történt elkövetést - figyelembe véve, szem előtt tartva a más, hasonló ügyekben kialakult bírói gyakorlatot is, az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés összegét eltúlzottnak találta, és 250.000 forintot talált alkalmasnak a felperest ért hátrányok hozzávetőleges kiegyenlítésére.

Alapítalanul támadta az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság viszontkeresetet elutasító érdemi döntését.

Az elsőfokú bíróság részletes és helyes indokát adta annak, hogy milyen okból nem találta bizonyítottnak a viszontkereset tárgyává tett, az alperest érintő kijelentések megtételét. **Sz. I. E.** tanúvallomása csak az alperes elnökére vonatkozó felperesi kijelentések tekintetében volt határozott, az alperest érintő kijelentésekről - azon túlmenően, hogy a felperesnek negatív megjegyzései voltak - konkrét állítást nem tudott tenni. **B. Z.** tanú - akinek **Sz. I. E.** a felperes által tett kijelentésekről beszámolt - csak arra utalt, hogy a felperes durván sértő szavakat használt az alperes elnökével szemben, a 13. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt kijelentéseket - amelyek egyébként is a felperesnek az alperesi szakszervezet működésével kapcsolatos negatív értékítéletének tekinthetők - sem személyesen a felperestől, sem más személytől nem hallotta.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a tanúk ismételt kihallgatását mellőzte. Annyiban ugyan megalapozott az alperes fellebbezése, hogy **B. Z.** tanúkenti kihallgatása a Pp.141.§-ának (6) bekezdésére figyelemmel nem volt mellőzhető. Erre ugyanis csak abban az esetben kerülhet sor, ha a fél bizonyítékainak előterjesztésével alapos ok nélkül késlekedik, és ez az eljárás elhúzódására vezet. Az alperes a tanút a tárgyalásra előállította, így kihallgatása nyilvánvalóan nem késleltette volna a per befejezését. Ettől függetlenül szükségtelen lett volna a tanú ismételt kihallgatása, ugyanis első kihallgatása alkalmával egyértelműen nyilatkozott a felperestől szerzett ismereteiről, így további érdemi adat vallomásától nem volt várható. **Sz. I. E.** ismételt tanúkenti kihallgatására pedig egészségi állapota miatt nem kerülhetett sor.

Helyes jogi álláspontot foglalt el az elsőfokú bíróság az alperes törvényes képviselőjével szemben elhangzott felperesi kijelentés kapcsán is.

Az 1959. évi Ptk.85.§-ának (1) bekezdésében foglalt általános szabály szerint a személyhez fűződő jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni. Ehhez képest mind a jogi személy, mind pedig annak tagjai (képviselői) csak a saját magukat ért sérelem miatt indíthatnak eljárást. A jogi személy a tagjait érintő sérelem miatt nem léphet fel, igényt nem érvényesíthet, kivéve, ha az adott kijelentés a

jogi személyt is sérti. A viszontkereset tárgyává tett kijelentés („öreg kurva, vén picsa”) - annak jellege folytán - még áttételesen sem vonatkoztatható az alperesre, így e kijelentés kapcsán az alperes igényt nem érvényesíthet, kereshetőségi joggal nem rendelkezik.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, az alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 250.000 forintra leszállította, míg egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság döntése folytán a felperes a személyiségi jogsértés megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránti kereset tárgyában csak részben lett pernyertes. Figyelemmel kellett lenni ugyanakkor arra, hogy a viszontkereset tárgyában teljes egészében pernyertesnek tekinthető, így a részére járó elsőfokú perköltség leszállítására a másodfokú bíróság indokot nem látott. A felperes illetékfizetésre kötelezését az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62.§-ának (2) bekezdése alapján mellőzte a másodfokú bíróság.

A nagyobb részben sikertelenül fellebbező alperes a Pp.81.§-ának (1) bekezdése alapján köteles a felperesnek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget fizetni. Ennek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (3) és (5) bekezdése, valamint 4/A.§-ának (1) bekezdése alapján állapította meg. Az alperes személyes illetékmentes, ezért a fellebbezésre lerótt 40.000 forint eljárási illeték visszatérítésére jogosult az Itv.80.§-a (1) bekezdésének i) pontja alapján. A másodfokú bíróság határozatát - kizárólag az illeték visszatérítésére vonatkozó részében - az Itv.81.§-ának (2) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság útján közli az illetékes állami adóhatósággal.

Pécs, 2016. szeptember 15.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró

A kiadmány hitelül: